

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 1.Pf.20.496/2021/4.

A felperes: felperes, felperes címe

A felperes képviselője: Schiffer és Társai Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe

Az alperes: alperes, alperes címe

Az alperes képviselője: Németh és Palatics Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe

A per tárgya: sajtó-helyreigazítás

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 18.P.20.394/2021/12-I.

í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a cég1 Zrt.-nek (alperes címe) 6.000 (hatezer) forint másodfokú perköltséget és az állami adó- és vámhatóság felhívásában megjelölt módon, határidőben és számlára az államnak 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A fellebbezés elbírálása szempontjából releváns tényállás szerint az portál2.hu internetes hírportált üzemeltető cég3 részvényei – az cég2 Zrt. vételi jogával terhelten – a alapítvány tulajdonában álltak, mely alapítványnak a felperes törvényes képviselője volt. személy27 főszerkesztő menesztését követően 2020 nyarán a szerkesztőség majdnem valamennyi tagja felmondott, az új vezérigazgató-főszerkesztő személy21, a vezérigazgató-helyettes személy22 lett. Az cég2 Zrt. 2020 novemberében élt vételi jogával, a felperes az cég3 igazgatósági tagságáról lemondott. Távozott személy21 és személy22 is.

Az eseményeket figyelemmel kísérte a magyar és a nemzetközi sajtó is, az ügy aktuálisan megismerhető részleteiről napi szinten beszámoltak.

[2] Az alperes szerkesztésében a portál internetes hírportálon 2020. december 31-én „cikk címe” címmel megjelent írásban összeállítást közöltek olyan emberekről, „akikről évek múlva nem is foguk tudni, hogy kicsodák voltak, de a nevük nagyon ritkán, nagy meglepetésre be fog ugrani.” A külön címekkel ellátott – az eredeti híreket kattintással elérhető – összeállításban megemlítették a vírus elleni védekezésben a nyilvánosság felé jelentős szerepet vállaló tisztifőorvost, két rendőr alezredest, egy újságíró, két srí-lankai vendégmunkást, rémhírterjesztésért őrizetbe vett két férfit, a hírekbe rövid időre bekerülő átlagembereket, politikusokat. „A felperes, személy21, meg akinek nem jegyeztük meg a nevét” című részben a felperest, személy21t és személy22t mutató fénykép alatt úgy fogalmaztak „Akkor felperes, személy21 meg te, akinek ne haragudj, de nem jegyeztem meg a nevét, menjetek el! Mi pedig maradunk.”

Ez volt az egyik utolsó mondata az portál2t szétkergető, a lap tetejére oktrojált vezetőség felé a távozó szerkesztőségnek. felperesről, személy21ről és személy22ről van szó, akik divatos nyári öltözékben álltak a főszerkesztőjük kirúgása miatt ultimátumot adó újságírók elé, de amit kaptak, arra nem voltak felkészülve. Azóta felperes, személy21 és az ember, akinek egy fél ország nem jegyezte meg a nevét, átadta a NER-nek az újságot. (A témában nagyot ment még személy23 és személy24, illetve személy25. Különdíj jár az egy nap után távozó személy26nek.)”

[3] A felperes 2021. január 18-án jogi képviselője útján sajtó-helyreigazítási kérelemmel fordult az alpereshez, a szerkesztőség azonban az abban foglaltaknak nem tett eleget, ezért 2021. február 10-én keresetlevelet terjesztett elő. Keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest az alábbi helyreigazító közlemény közzétételére:

»A portál-n 2020. december 31-én közzétett, „cikk címe” c. cikkben azt a való tény, hogy az cég2 Zrt. – gyakorolva opciós jogát – megszerezte az cég3 részvényeit a alapítványtól, abban a hamis színben állítottuk be, hogy felperes átadta a kiadó részvényeit a Nemzeti Együttműködés Rendszerének; a valóság azonban az, hogy a részvények egy hitelfedezetet biztosító óvadéki szerződés következtében már jóval korábban az cég2 Zrt. birtokában voltak, és felperes a tulajdonjogra irányuló opció lehívásával szemben eszköztelen volt.«

A közleményt mindaddig, amíg az eredeti tartalom elérhető, de legkevesebb 60 napig önálló közleményként – mely 24 óráig a címlapon legyen elérhető – és az eredeti cikk fölé elhelyezve, „Helyreigazítás” címmel kérte közzétenni.

[4] Előadta, hogy a felperes a perbeli időszakban az portál2.hu hírportált kiadó cég3 igazgatósági elnöke és a zrt. részvényeit tulajdonló alapítvány törvényes képviselője volt. A részvények tulajdonjogának változásában azonban aktív szerepet nem játszott. A cikkben úgy fogalmaztak a részvényeket „átengedte”, ami azt jelenti valakinek a javára lemond valamiről. A szó a cselekvésfogalmat kifejező igék csoportjába tartozik, ami azt jelenti, hogy a cselekvést annak végrehajtója saját akaratából, önszántából végzi el. A felperesnek azonban a vételi jog feltételeinek beállta miatt tényleges lehetősége sem volt arra, hogy a részvények megszerzését megakadályozza.

[5] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a cikk olyan emberekről szólt, akik 2020-ban valamilyen esemény kapcsán bekerültek a hírekbe. A felperes annak a folyamatnak az egyik szereplőjeként került bele, amelynek eredményeként az portál2.hu internetes sajtótermék akkori szinte teljes szerkesztősége felmondott. A cikkben használt „átadta” szó jogi tartalommal nem bír, mindössze azt írja le tömören, hogy a NER-rel azonosított cég2 Zrt. a vételi jogát gyakorolva megszerezte a részvényeket. A felperes köteles volt a részvények átadására, nem volt más választása. Ezt az átadást támasztja alá az is, hogy a felperest ezzel egyidejűleg visszahívták az igazgatósági tagsági pozíciójából. Erre tekintettel a közlés a valóságnak megfelelő, hamis látszatkeltés nem valósult meg.

Másodlagosan arra hivatkozott, hogy a sérelmezett közlés tényekből levont okszerű következtetés, amellyel szemben nincs helye helyreigazításnak. Abból a valós tényből, hogy az cég2 Zrt. megszerezte az portál2 részvényeit okszerű következtetés, hogy a felperes – más választása nem lévén – átadta az portál2t a NER-nek. A felperes az portál2 kapcsán betöltött közszereplői mivoltára, valamint arra, hogy az portál2.hu sorsának alakulása közéleti vita tárgya, a vele kapcsolatos véleménynyilvánításokat tűrni köteles.

[6] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperes kiadójának, a cég1 Zrt.-nek 15 nap alatt 12.000 forint perköltséget, valamint az állam javára az állami adó- és vámhatóság felhívásában megjelölt módon és számlára 36.000 forint feljegyzett kereseti illetéket.

[7] Ismertette a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. § (1) és (2) bekezdését, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 495. § (1) és (2) bekezdését, a 496. § (1) bekezdését, a sajtóhelyreigazítási perekben alkalmazandó szempontokat rögzítő, a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiuma által hozott 12. számú állásfoglalás releváns rendelkezéseit.

[8] Megítélése szerint a cikk egésze egy év végi összefoglaló azokról a személyekről, akiknek a neve az év során ismertté vált a közbeszédben és így a sajtóban is. Nem az portál2.hu nevű sajtóterméket kiadó cég részvényei megszerzésének mikéntje volt a cikk központi témája, a hangsúlyt a szerző a szerkesztőség többségének felmondására helyezte.

A részvények tulajdonjogának megszerzésére irányuló jogügyletnek csak egyik, időrendben későbbi mozzanata az opciós (vételi) jog jogosult általi gyakorlása, amelyet megelőz annak alapítása. Arra a perben nem merült fel adat, és erre a felperes maga sem hivatkozott, hogy a vételi jog alapításakor nem a felperes volt a alapítvány törvényes képviselője, ezért a vételi jog alapításában nem játszott szerepet.

A cikk ezen túlmenően nem az „átenged”, hanem az „átad” ígét használta. Az átad szó pedig nem bír olyan jelentéstartalommal, hogy a cselekvés tanúsítója csak saját elhatározásából hajthatta végre a cselekvést. Átadni valamit lehetséges valakinek a felhívására, jelen esetben a korábban vállalt szerződéses kötelezettség teljesítéseként.

Figyelembe vette az elsőfokú bíróság azt is, hogy a cikk év végi összefoglalóként tartalmi sajátosságából adódóan igen röviden, jellemzően egy-egy mondatban sorolja fel az év általa jelentősnek tartott eseményeit, így nem várható el a történések minden részletre kiterjedő, szakszerű ismertetése.

Összességében nem volt megállapítható, hogy az alperes a felperes által sérelmezett kifejezés használatával a való tényeket önkényesen kiragadva, téves következtetés levonására alkalmas módon közölte és ezzel a való tényeket hamis színben tüntette fel, ezért a keresetet elutasította.

[9] A perköltség viseléséről a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján döntött, figyelemmel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdésére. A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán feljegyzett kereseti illetékről a Pp. 83. § (1) bekezdése, valamint a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése értelmében határozott.

[10] Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést. Elsődlegesen azt kérte a másodfokú bíróság helyezze hatályon kívül az elsőfokú ítéletet, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítsa. Másodlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérte oly módon, hogy a felperesi keresetnek teljes egészében adjon helyt, az alperest az első- és a másodfokú perköltségben marasztalja.

Elsődleges kérelme tekintetében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a keresetet azért utasította el, mert megítélése szerint a felperes a vételi jog alapításában szerepet játszott, az „átad” kifejezés nem hordozza a felperes által tulajdonított és sérelmezett jelentéstartalmat és a cikk műfaja nem is engedte a tényállás részletesebb kibontását, ennél fogva való tények hamis színben feltüntetése nem valósult meg. A felek azonban nem vitték a perbe a vételi jog keletkezésének körülményeit, erre előadást nem tettek. A Pp. 279. § alapján azonban a bíróság a szabad mérlegelés körében csak a felek által a bíróság elé tárt bizonyítékokat értékelheti, ezen nem terjeszkedhet túl. Az első fokon eljáró bíróság olyan tényeket hozott be, amelyeket az alperes nem terjesztett elő, ebből kifolyólag az indoklás sem felelhet meg a Pp. 346. § (5) bekezdés szerinti törvényes követelményeknek.

Amennyiben az első fokon eljáró bíróság úgy ítélte meg, hogy a jogvita szempontjából a vételi jog keletkezésének körülményei relevánsak, úgy erre az anyagi pervezetés során ki kellett volna térnie. Helyes anyagi pervezetés esetén felperes tehetett volna nyilatkozatot vagy indítványozhatott volna bizonyítást e kérdésben; az eljárási szabálysértés miatt azonban ezektől esetett.

A vételi jog keletkezésének körülményei nem tartoznak a Pp. 266. §-ban felsorolt bizonyítás nélkül megállapítható tények körébe és az elsőfokú bíróság ilyen tényekről a feleket nem is tájékoztatta.

[11] A másodlagos kérelme körében azzal érvelt, hogy a PK 12. számú állásfoglalásban kifejtettek szerint kell értékelni az írást. Ennek megfelelően jelentőséget tulajdonított annak, hogy a cikk azzal indul, hogy felperes és a többi említett személy „szétkergette” az portál2 szerkesztőségét, mely értékeléssel az portál2 átalakulásának felelőseit kijelöli, majd „bűnösségüket” a kifogásolt valótlan tényállítással támasztja alá. A cikk tágabb szövegösszefüggését tekintve az év történéseiből olyan „percembereket” mutat be, akik szerepe egyértelműen negatív. A felperesnek az portál2 részvényeiben történt tulajdonosváltásban történt részvételét az „átadta” szó alkalmazásával olyan hamis színben tüntette fel, mintha abban tevékeny szerepe lett volna. Az portál2 sorsát övező közérdeklődés miatt az átruházás ténye minden olvasóhoz eljutott. A felperes ugyanakkor semmilyen aktív magatartást nem tanúsított a jogügylet során, az opció lehívását kész tényként közölték vele, azzal egyidejűleg visszahívták az cég3 igazgatóságából is.

A cikk egésze a 2020-as év eseményeiről szól; a felperest érintő rész pedig a 2021. július 22-i állománygyűléstől az portál2 NER általi átvételéig terjed időbeliségében. Szó sem volt tehát a vételi jog keletkezésének évekkal azelőtti körülményeiről.

[12] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Az elsőfokú eljárás során kifejtett érvelését fenntartotta, a fellebbezésben foglaltakkal kapcsolatosan előadta, hogy a cikk maga a vételi joggal nem foglalkozik, maga a felperes hivatkozott ezen tényre a keresetében, amikor azzal érvelt, hogy a felperes a részvények átruházásában nem vett részt, azt azonban nem állította, hogy nem vett részt az opció alapításában. Erre tekintettel az elsőfokú ítélet külön bizonyítás hiányában is okszerűen következtethetett arra, hogy a felperes a vételi jog alapításában részt vett, ugyanakkor rögzítette, hogy a perben sem erre, sem ennek ellenkezőjére nézve nem merült fel adat. A per eldöntése szempontjából a vételi jog alapítása nem volt bizonyítandó tény. Az ugyanis való tény, hogy az portál2 részvények tulajdonjoga átszállt akkor, amikor a felperes vezető pozíciót töltött be mind az cég3-ben, mind a alapítványban, ezt a való tényt pedig az alperesi cikk semmilyen hamis színben nem tüntette fel az „átadta” szó használatával.

A felperes fellebbezési érvelésében ténylegesen arra hivatkozik, hogy az alperes valótlan tényt állított, a keresete azonban való tény hamis színben történő feltüntetésére vonatkozik, így az alperesi védekezés is ehhez igazodik.

Az portál2.hu sorsának alakulása és ezzel kapcsolatosan a felperes szerepe a történetekben 2020-ban olyan fontos közügy volt, amely megalapozza a felperes tūrési kötelezettségét az ezzel kapcsolatos közéleti vitákban. A felperes személyes sértettségén alapuló érzete sajtóhelyreigazítást nem indokol, mert a sérelmezett közléseket nem a felperesi érzések, hanem az átlagolvasó szemszögéből nézve kell elbírálni.

Kérte, hogy a másodfokú bíróság mérlegeléssel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdése alapján döntsön a másodfokú perköltség viseléséről azzal, hogy az alperesi jogi képviselő nem tartozik áfakörbe.

[13] A fellebbezés alaptalan.

[14] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság döntésével, kifejtett indokaival is túlnyomó részben egyetértett, azokat nem ismétli meg.

[15] A felperes elsődleges kérelmével kapcsolatosan azt vizsgálta: észlelhető-e olyan lényeges eljárási szabálysértés, ami az ügy érdemi eldöntésére kihatott, és annak orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges, vagy nem észszerű. (Pp. 381. §)

[16] Az ítéltábla nem értett egyet azzal az érveléssel, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelése, vagy az ítélet indokolása során a Pp. 279. § vagy a Pp. 346. § (5) bekezdését megsértve járt el. A felperes által a fellebbezésben kifogásolt [20] bekezdésben az elsőfokú bíróság a keresetlevélben és az ellenkérelemben szereplő tényeket, az abból levont következtetését rögzítette. Ezen következtetés azonban döntésében nem játszott szerepet, ezért e körben anyagi pervezetés sem volt indokolt. Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy amennyiben a Pp. 237. § alkalmazása tekintetében az elsőfokú bíróság eljárása hiányos is lenne, az ítélet hatályon kívül helyezését ez sem indokolná figyelemmel a Pp. 369. § (4) bekezdésére.

[17] Érdemben a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítélet [19], [21]-[23] bekezdéseiben kifejtett érveivel egyetértett.

[18] Az a felek között sem volt vitás, hogy az portál2.hu internetes hírportál működése, a szerkesztőségben dolgozók sorsa, hosszabb ideje a köz érdeklődésének homlokterében állt, a 2020-as év egyik legnagyobb visszhangját kiváltó eseménysorozata volt. Az sem volt vitatott, hogy a felperes személye a hírportállal, az annak működését biztosító jogi személlyel szorosan összefonódott. A perbeli írás ezen év jelentősebb történései között emlékezett meg vázlatosan a közvélemény előtt már minden részletében ismert azon eseményről, hogy az portál2.hu hírportál milyen stációkon keresztül jutott el oda, hogy a korábbi szerkesztőség felmondott, a vételi jog gyakorlása folytán a tulajdonos személye megváltozott. A PK 12. számú állásfoglalásban kifejtett szempontok alapján értelmezve a cikket a felperes által kifogásolt „átadta” szó jelentése mindössze annak a ténynek a leírása, hogy az általa képviselt alapítványtól a részvények máshoz – annak megfogalmazása szerint a NER-hez – kerültek.

[19] A cikk ezen túlmenően az „újság” átadását említette, ami általános értelmezés szerint nem pusztán a részvények birtoklását, tulajdonlását takarja, abba beleérthető a hírportál vezetése, akár a szerkesztőség feletti munkáltatói jogok gyakorlása is. Miután pedig a felperes korábbi pozíciójától az opciós jog gyakorlásával egyidejűleg, annak következményeként megvált – mely tény 2020. december 31-én gyakorlatilag már a téma iránt érdeklődő valamennyi olvasó számára ismert volt – nem állapítható meg olyan körülmény, amely miatt a sérelmezett közlés félrevezető, a felperesre nézve valamely lényeges körülmény tekintetében hamis valóságot tükröző, emiatt az Smtv. 12. § (1) bekezdése alapján helyreigazítandó lenne.

[20] A másodfokú bíróság mindezekre tekintettel az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[21] A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 364. § utaló szabálya alapján alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése és a 499. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperesi szerkesztőség feletti jogokat gyakorló jogi személy részére az ügyvédi munkadíjat és a Magyar Állam javára a le nem rótt fellebbezési illetéket.

[22] Az ügyvédi munkadíj összegét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

[23] A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illeték megfizetéséről a másodfokú bíróság a Pp. 101. § (1) bekezdése, a 102. § (1) bekezdése és a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján döntött.

Budapest, 2021. október 19.

Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
előadó bíró

dr. Kovács Helga s.k.
bíró